

Esikunta
Mika Susi

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi

Lausunto

1 (2)

Tiedoksi:
Tapio Puurunen
tapio.puurunen@intermin.fi

15.6.2018

Viite: SM015:00/2015

Lausunto siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan koskevan lainsäädännön tarkistamista koskevan työryhmän mietinnöstä

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitussa asiassa.

Suomen ja suomalaisten aktiivinen osallistuminen erilaisiin kansainvälisiin siviilikriisinhallinnan tehtäviin on tarpeellista ja kannatettavaa. EK kuitenkin haluaa korostaa, että esitetyillä lainsäädännön muutoksilla olisi vaikutuksia työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin koskien erityisesti työnantajan velvollisuutta myöntää työstä vapautusta siviilikriisinhallintatehtävään lähtemiseen.

EK katsoo ensisijaisesti, että työntekijän tulisi pyytää työnantajalta vapautusta työstä kriisinhallintatehtäviin lähtemiseen. Koska työsuhte on sopimussuhde, vapautuksen myöntäminen olisi toisen sopimusosapuolen eli työnantajan päätettävissä. Palvelukseen haluavan henkilön näkökulmasta tämä ei ole kohtuuton edellytys, koska kyse on vapaaehtoisesta palveluksesta. Mietinnössä työnantajan velvollisuutta myöntää vapautusta työstä on perusteltu oikeuskäytännöllä. EK kuitenkin huomauttaa, että asiasta ei ole korkeimman oikeuden ennakkoratkaisua, eikä pelkästään alempien tuomioistuimien ratkaisuista voida päätellä, että oikeustila olisi vakiintunut. Lisäksi mietinnössä esitetään, että vapautusta olisi myönnettävä laajemmin kuin mihin valtiotyönantajalla on nykytilassa velvollisuus, sillä vapautus koskisi myös siviilikriisinhallintatehtävän edellyttämää koulutusta.

EK muistuttaa, että kyse on työnantajan ja työntekijän oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainon kannalta erittäin merkittävästä asiasta. Velvoite myöntää vapautusta työstä on työnantajan kannalta kohtuuton etenkin sen vuoksi, että laissa ei ole määritelty ilmoitusaikaa, jonka puitteissa työntekijän olisi ilmoitettava palveluksestaan. On syytä tuoda esille, että ilmoitusajasta on säädetty esimerkiksi maanpuolustusvelvollisuuden osalta laissa maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta. Samankaltainen ilmoitusaika on yleensäkin lainsäädännössä asetettu työntekijän vapaiden osalta. Esimerkiksi perhevapaiden pitämisestä on ilmoitettava säädettyssä ajassa.

EK:n mielestä on hyvin ongelmallista, että laissa tarkoitetut tilanteet tulevat käytännössä usein yllätyksinä työnantajille. Mietinnössä esitetty säännös mahdollistaisi sen, että yrityksen avainhenkilö tai kiireellisiin työtehtäviin tarvittava työntekijä lähtisi kriisinhallintatehtävään ilman, että työnantaja voisi varautua tilanteeseen. Tämä voi pahimmassa tapauksessa aiheuttaa vakavaakin haittaa työnantajan toiminnalle. Verrattuna julkisiin työnantajiin yksityiset

Esikunta
Mika Susi

15.6.2018

työnantajat ovat haavoittuvaisemmassa asemassa muun muassa sen vuoksi, että yksityisellä sektorilla on paljon pieniä työnantajia.

Jos velvollisuus vapaan myöntämiseen vastoin EK:n kantaa ulotetaan yksityisiin työnantajiin, EK:n mielestä laissa tulee säätää riittävän pitkä ilmoitusaika (esim. kaksi kuukautta) ennen palvelukseen lähtemistä. Lisäksi EK katsoo, että työnantajalla tulee olla oikeus kieltäytyä myöntämästä vapautusta työstä, jos työnantajan toimintaan liittyvät syyt niin vaativat.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto
Työelämä

Ilkka Oksala
Johtaja